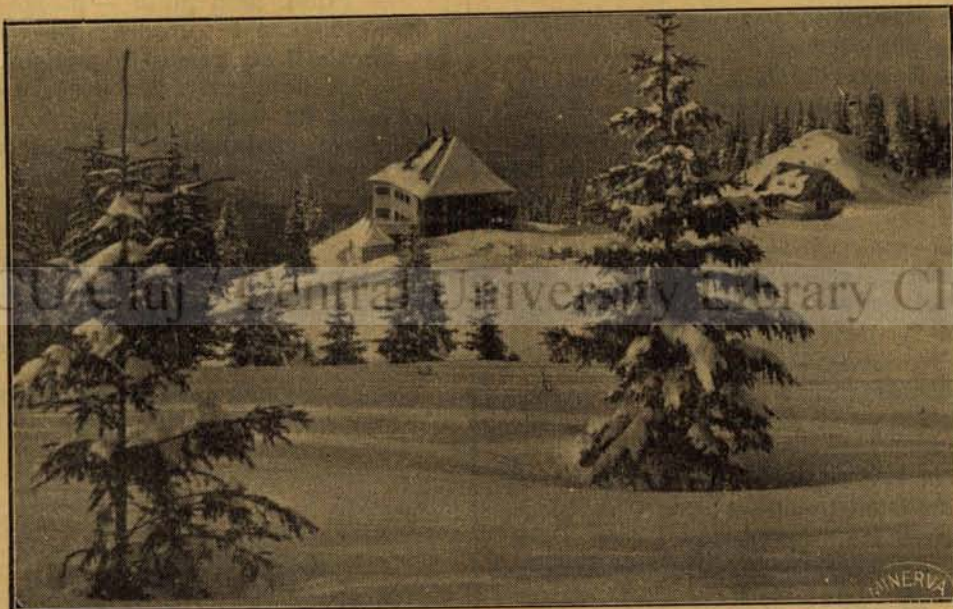

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

TÉLI VILÁG

A Nagykőhavas is (Braşov mellett) felvette téli köntösét. Hó borítja be a földet, mezőt, lombjavesztett fákat s fenyveseket.

1936. DEC.

10.

IV. ÉVFOLYAM

35. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Beköszöntő.

(Karácsonyi vagy újévi előadás alkalmára.)

Kedves Nénik, Bácsik!
Szeretett Vendégek!

Verőfényes reggel kimentem a rétre.
Virágos volt minden... Illat szállt a légbe...
Áhitatos szívvel a szép természetet
Mosolyogva néztem.
Víg dalos madárkák egymást köszöntötték
Zöld lombok mélyében...
A szeretet hangja felébredt lelkemben!
Mindenütt az Isten jószágát éreztem...
Igaz örömben kacagtam, tapsoltam.
Kis gyermekszívemmel olyan boldog voltam
Egész öntelődten.

És ma téli este lámpák lángja mellett
Idevárásolunk egy virágos kertet,
S gyermekek lelkéből csokrot kötünk össze...
Itt is öröm támad...
Hit, remény, szeretet sugárzó szavából
Tavaszzillat árad...
Szívek hívó hangja hozott össze minket!
Testvéri vonzalom ihlesd lelkeinket!
Testvéri érzéssel tapsoljunk, vigadjunk...
Akkor a jó Isten mosolya lesz rajtunk,
S áldón ránk tekinthet!

Zsibvásár.

Egy játszó kimegy a szomszéd szobába: a többiek maguk közt csendben megállapodnak egy 2—3 tagú főnévben. Például: **templomfal**. Erre behívják a künnlevőt, aki hangosan háromig számlál, ilyen ütemben: egy, kettő, há-á-rom. A **rom** szótagra mindenkinek egyszerre, de amilyen gyorsan csak tudja, kiáltja a feladott szót. Ez olyan hangzavart okoz, hogy ugyancsak ügyes gyermek az, aki a nagy „zsibvásárban“ kiveszi a szó helyes értelmét. Ha a számoló harmadszori ujrázás után sem tudja a feladatot kitalálni, ismét kimegy. Ha ellenben eltalálta, az megy ki, akitől legértelmesebben hallotta meg a főnevet. Leghelyesebb, ha összetett szót adunk fel. Például: háztető, madárhang, padlóviasz stb. Természetesen egyszeri kitalálásra csak egy főnevet adunk fel.

Az irigy kutya.

(Aesop).

Olyan jóllakott a kutya, hogy a füle is kétfelé állt bele. Leballagott aztán az iskolába s oda heveredett szundikálni a szénára. Alig hogy itt fekszik, — oda sompolyog egy éhes ökör s egy keveset szénázni akar. De az irigy kutya mérgesen ráfordul, hogy mi köze neki az ő szénájához.

— A te szénádhoz? — kérdi az ökör illedelmesen — s minek neked a széna?

— Hát feküdni — felel a kutya hangosan.

— Hiszen feküdni kevesebb is elég; egy pár szálát bizvást átengedhetsz, annak a híjával azért elég puha lesz a derekaljad.

De a kutya erről semmit sem akart hallani.

— Puha, nem puha — morgá mérgesen — nem kötötték a te orrodra; csak azért se adok egy harapást se. Hordd el magad.

Meghallotta ezt a párbeszédet a házigazda; kibontotta az épen kezeügyébe eső karikást s ostorhegyet szalajtott a kutyával, úgy hogy az még akkor is azt kiabálta: „favég, favég!“, mikor már a sudár hegye se érte.

— Ettől ugyan megkímélhettem volna magamat — mondá aztán valami sarokba meghúzodva — ha irigy nem vagyok, most is puhán fekszem, meg se raktak volna.

Gyuluka köszöntője.

Irta: Holstein Mária.

Kicsi vagyok még én
Kicsi az én versem,
Aldjon meg az Isten
Édes Apám lelkem.

Az Isten éltesen
Sok-sok esztendeig,
Gyulukát szeressed
Életed végéig.

Humor.

Kis: Hogy megy a rádióüzlete Szekeres?
Szekeres: Rosszul. Van az üzletben vagy harminc vevőkészülék, de készülékvevő egy sincs.

Tanító: Most, hogy elmagyaráztam nektek gyermekeim, hogy mi is az a felelősség, tudnál-e Pista fiam egy jó példát mondani?

Pista: Tudok én egyet, tanító úr. A kabátomról kettő kivételével az összes gombok hiányoznak. Most az a kettő viseli az egész felelősséget a kabátomért.

A farkasok dala.

Süvölt a zivatar
A felhős ég alatt,
A tél iker fia
Eszó és hó szakad.

Kietlen pusztaság
Ez, amelyben lakunk;
Nincs egy bokor se, hol
Mehúzhatnók magunk.

Itt kívül a hideg
Az éhség ott belül;
E kettős üldözünk
Kínöz kegyetlenül.

S amott a harmadik:
A töltött fegyverek,
A fehér hóra le
Piros vérünk csepeg.

Fázunk és éhezünk
S átlóve oldalunk,
Részünk minden nyomor...
De szabadok vagyunk.

PETÓFI SÁNDOR.

Tollszár-iskola.

— Mese. —

Valahol, . . . túl az Óperenciákon, ha jól tudom Amerikában (keressétek meg a térképen) van egy nagy város. Ennek a városnak a nevezetessége a Tollszár-iskola.

Azt kérdezitek milyen az?

Hát bizony olyan iskola, hová tollszár leánykák és fiucskák járnak, tollszár tanítónénik és bácsik vannak, akik felnevelik a tollszár-csemetéket és szélküldik a nagyvilágba kenyeret keresni.

— Mit gondoltok, milyenek voltak a tollszárgyerekek?

Volt köztük: sovány, vézna, kövér és erős, halkszavú és sercegve fecsegő. Egyiknek szép, lakkozott ruhája volt, másiknak kopott és fénytelen. Volt közöttük egy aranyruhás királyfi és egy ezüstruhás királykisasszony.

Az iskola hatalmas épület sok folyosóval és sok, sok lépcsővel, óriási tantermekkel s ha látnátok milyen padokban ültek a tollszárgyerekek bizony mondom csodálkoznátok! Minden padba három lyuk volt furva, minden lyukban egy gyermek ült olyan szorosán és egyenesen akár a gyertyatartóban a gyertya.

Tollszár Micu és Tollszár Picu is ebbe az iskolába járt.

Micu sovány volt és kopott, de jó tanuló és szorgalmas.

Picu kövér volt, rossz tanuló, lusta.

Micu és Picu barátok voltak.

Micu azt kérdezté egyszer Picutól:

— Mi lesz belőled Picu, ha soh'sem tanulsz? Hogyan fogod megkeresni a kenyeredet?

— Mjnek tanuljak — hetvenkedett sercegve Picu — Én egy nagy úrhoz megyek hivatalba, aki keveset ír.

— De ha nem tudsz semmit, a nagy úr nem fogad fel.

— Tudok annyit, amennyi kell!

Tollszár Miska tanító bácsi felszólította aznap Picut.

— Nos Picu, ha van két szilvád s abból egyet megeszel, hány marad?

— Nem tudom — sírta el magát Picu.

— Ejnye te haszontalan — szolt szigorúan Miska tanítóbácsi, — hát ezért jártál nyolc évig iskolába, hogy ennyit se tudjál. Büntetésből egy szegény hivatalnokhoz küldelek, hogy folyton számolj!

A tollszárgyerekek kuncogtak:

— Ha, ha, ha, hi, hi, hi, így megy Picu nagy úrhoz.

— Csend legyen! — szolt a tanítóbácsi és felszólította Micut.

Micu nagyon jól felelt.

— Jól van Micu, azzal jutalmazlak meg, hogy egy lányhoz küldelek, aki mindg szép dolgokat ír veled.

Igy került Picu és Micu az íróasztalomra. Az a szegény hivatalnok, kihez Picu került, az édesapám s ő nekem adta a tudatlan Picut. De én csak Micut szeretem, mert ő nekem mindég szép dolgokat mesél, ő mesélte azt is, hogy van a világon Tollszár-iskola.

Picut nem használom, már kezd rozsdásodni.

Micu büszke rám és folyton veszekszik a lusta Picuval.

Igy jár az, aki nem tanul az iskolában. Vegyetek példát Micuról!

Nemes Nagy Mártha.

Jan Wolski: Meséből valóság.

Fordította: Kormos Jenő.

(24. folytatás.)

Van egy pár olyan renyhe gyermekünk is, akiknek semmiféle munka nem tetszik, csak a hasukat süttetik a napon.

Hagyjuk, hogy sütkérezzenek békében! Hiszen annyi kis önkéntesünk van, hogy minden lelkiismeretfurdalás nélkül, nyugodtan heverészhetnek!

— Külföldi vendégeink is olyasmivel foglalkoznak, amit otthon még nem ismertek, vagy pedig arra tanítanak bennünket, amit náluk jobban csinálnak, mint hazánkban.

Jelenleg például van nálunk egy fiatal dán leány, aki tökéletesen ért a baromfitenyésztéshez. Így állandóan a tyúkok körül sűrög-forog Mancival és két kisebb társával.

— Mancsi pedig úgy néz rá, mint valami szentképre és fűnek-fának elmondja, hogy csak most kezdi sejteni, hogyan kell a majorságot gondozni, — tréfált Anti.

— Valóban úgy van, — felelte Mancsi. — Délben majd bemutatom Wolski úrnak az én Rózsikámat. Mindig mellettem szokott ülni.

Abban a pillanatban felcsendült a „Közös Otthon“ tornácán az ebédre hívó kis harang kellemes hangja.

Mindenki, akibe csak nem éppen hálni járt a lélek, nagy törtetéssel és csevegéssel megindult a tornác felé — ebédelni.

Az ebéd.

A „Közös Otthont“ három oldalról körülvevő nagy tornác egész hosszában két sor, fehér viaszosvászonnal borított hosszú asztal volt megterítve.

Az egyszerű evőeszközök mellett friss havasi virágcsokrok díszeltek.

Mikor az asztaloknál elhelyezkedtünk, fiatal, szőke leány jött felénk, négy fényesbarna gyermek kíséretében.

— Bemutatjuk önnek a mi Rózsikánkat, szeretett dán vendégünket, — ismertette meg velem Mancsi a kis szőkeséget.

— Nagyon jószívű leány, — tette hozzá Hajnalka. — Mikor megtudta, hogy ön elé megyünk, védőszárnyai alá vette gyermekeinket, akik nagyon szeretik őt és illő tisztelettel engedelmeskednek neki.

— Éppen Rózsikának ne engedelmeskednének? — tréfált Anti. — Hát ki merne ellen-

kezni egy ilyen okos, határozott fellépésű kislánnyal?

*

— És most bemutatom a gyermekeinket.

Ma kivételesen mind tiszták, mert Rózsika viselt gondot rájuk. Máskor bizony elég maszatosak.

A legnagyobbik — Antika. A másik — Eduárd vitéz. — Ez — Pista. Ez a kisasszony pedig, aki az újját szopja — Hajnalka.

Na, gyermekek, hajtsátok meg magatokat ügyesen a bácsi előtt! Ez a bácsi ismerte anyukát és apukát, mikor még nem sokkal voltak nagyobbak, mint ti.

A gyermekek fontoskodó arccal nyújtották felém kacsóikat, s kíváncsian néztek rám nagy, búzavirágkék szemekkel.

*

Az asztalnál ültünk.

A nagyobbak közül egy tiszta, fehérekötényes leányka ügyesen tette elém a jóízű levessel tele nagy tálát.

Mancsi sorban megtöltötte a tányérokat. Farkasétvággal láttunk az ízletes ebédhez.

*

Leírom az egész ebédet?

Nagy idővesztés és felesleges fáradozás volna.

Ha ezt a könyvet inyencek számára írnám — akkor csakugyan mindent részletesen felsorolnék. De az én ifjú olvasóim ezúttal egyébre kíváncsiak.

Vannak az evésnél sokkal érdekesebb dolgok! — Ugy-e?

Azért csak röviden ennyit mondok: az ebéd nagyon jóízű, bőséges és tápláló volt.

*

Megfigyeltem, hogy nemcsak a mi asztalunknál, hanem a szomszéd asztaloknál is igen jó étvággal ettek az ifjú telepések.

— Nálunk még azok is kedvet kapnak az evésre, akik otthon csak úgy húzogatják a szájukat az ebédnél, — fordult felém Hajnalka. — Látva, hogy a többiek milyen jó étvággal esznek, ők is úgy kapják be egyik tál ételt a másik után, hogy csupa gyönyörűség nézni.

A három fogásból álló ebéd csak félórát tartott mert mindenki sietett vissza a játékaéhoz és egyéb napi foglalatosságához.

Megszólint a csengő. Mindenki felállott és — ki erre, ki arra — eltávozott.

*

— Most magára hagyom önt a gyermekekkel, — mondta Pista doktor elmenőben. — Ennek a telepnek az igazi gazdáival... Még ma este találkozni fogunk a hegycsúcon. A társaság többi tagjához azonban már csak holnap délben lesz teljes egészében szerencsénk.

— Mi lesz este a hegycsúcson? — kérdeztem.

— Ami nagy ünnepünk: „A Népek Testvériségének Ünnepe“! Minden évben megünnepeljük — tizenöt év óta. A gyermekek itt a völgyben, az ifjúság pedig fenn a hegycsúcson.

— A Népek Testvériségének Ünnepe? Valami új ünnep?

— Az ifjúság maga fogja majd önnek elbeszálni... Addig is — a viszontlátással!

— Most a forráshoz megyünk, — mondta Rajski Cézi. — Nincs messze. Negyedórai út... A forrásnál kell gyülekeznünk, onnan megyünk fel a hegytetőre... Hát induljunk!

— Induljunk!

A napos fennsíkrol betértünk egy árnyékos lucfenyősorba. Kellemes erdei szellő fujdogált velünk szembe.

Botra támaszkodva igyekeztünk felfelé a keskeny, köves hegyösvényen.

Libasorban mentünk. Cézi elől.

Minden harminc-negyven lépésre megálltunk a Cézi jeladására. Pár percet pihentünk és mélyen beszívtuk a kristálytisza hegyi levegőt. És lassan folytattuk útunkat felfelé.

Hirtelen hangokat hallottunk a közelben.

— Már várnak bennünket a forrásnál, — világosított fel Vasváry Feri.

Egy pillanat múlva mi is odaértünk.

A meredek szikla alján — festői csoport: Legalább ötven fiatal fiú és leány. Egyesek nagy, mohos köveken ültek, mások a földön beverészték — ki-ki tetszése szerint.

Egy sziklahasadékból tiszta forrásvíz folydogált és csendes zúgással zuhogott alá a csörjékkel és fenyőkkel körülvett sziklákön.

Az ifjú ünneplők vidám felkiáltásokkal üdvözöltek bennünket.

Szorosan körülállottak. Örömmel szorongattam meg a kedvesen felém nyújtott ifjú kezeket.

— Csak félóra múlva indulunk tovább, — mondta Rajski Cézi, az órájára nézve.

— Így bőven jut idő, hogy egyet-mást elmondjunk önnek. Telepedjünk le kényelmesen és beszéljünk.

— Talán te kezdenéd a mondókát, Vasváry Feri — a Nemzetközi Szövetségről?

— Jó!

Mi az Ifjúsági Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségét pontosan ezelőtt négy évvel alapítottuk.

Hatvankét központi szövetség tartozik hozzá a világ különböző országaiból. Minden nemzet, minden faj képviselve van benne. Fia-tal olaszok, lengyelek, magyarok, kínaiak, franciák, románok, dánok, arabok, négerok, amerikaiak, perzsák, németek, oroszok, angolok, kirgizek — szóval a földgolyó egész ifjú nemzedéke tagja ennek a nagy szövetségnek, az egyes országbeli nemzeti szövetkezeti központon keresztül.

— Mennyi szövetkezetbe szervezett gyermek és ifjú van a világon?

— Több, mint százmillió!

— És tudja-e ön, hogy ennek a nemzetközi szövetségnek az alakuló gyűlése Lengyelországban volt, itt a Magúrka hegy tetején, a menedékházban, ahova most megyünk!

— Miért éppen itt Lengyelországban? — kérdeztem.

— Mert a Magúrkán levő telep volt akkoriban az egyetlen ifjúsági szövetkezeti telep az egész világon.

A többi, közel száz telep, melyekből negyven és egnéhány Európában van, — csak a mi telepünk megalakulása után jött létre. Annak a mintájára.

Azon az első nagygyűlésen, melyen harminchat nemzet képviseltette magát, egyhangúlag elhatározták:

A Szövetség feladata, hogy az egész világ ifjúságának kölcsönös ismerkedését és látogatását megkönnyítse.

És a népek békés együttműködésének és a testvériség érzésének fejlesztését is céljaul tűzte ki a szövetség.

A Magúrkán megtartott nagygyűlés évfordulója a mi nemzetközi ünnepünk.

Az egész világon ünnepejük és „A Népek Testvériségének Ünnepe“ nevet adtuk neki.

Mert rendületlenül hisszük, hogy a világ minden részéből való fiatal szövetkezeti tagok kölcsönös ismerkedése a népek közötti békés megértést és barátságot fogja maga után vonni!

— Már meg is kezdte!!! — kiáltott közbe néhány fiatal hang.

(Folytatjuk)

Téli időben.

Lehullott már a hó, itt van a tél újra,
Bizony a tüzelőt csak úgy mérik: súlyra.
De a szabad vadak mivel melegszenek?
Hány nap esik úgy, hogy semmit sem esznek.
Szarvas is a nemes vadaknak királya
A zord, kemény telet hej! nehezen állja!
Fúl, menekül, hogyha a bokor megrezzen,
Mert a vadász könnyen rámondja:
hadd vesszen!

* * *

Sóhajt az ember is így a zord tél táján
Egyre sopánkodik fogyatkozó fáján.
Az erdei vadak? nem rózsás a sorsuk,
Sem ital, eledel, sem egy biztos kis lyuk.
És a kis madárkák? magot nem találnak,
Hóborított ágon dideregnek, fáznak,
Tán megesik rajtuk szíve az embernek,
Nem úgy mint a kemény, hideg decembernek,
Azért vegyétek e gondot vállatokra,
Gondolatok télen szegény állatokra.

Hófehérke.

Írta: Dr. Dobos Ferenc.

7

S szól a banya: Én azt mondom: — a kínhalál itt a földön — semmi; azzal nem törődöm, — de mi vár rám a pokolban? Ha miattam nem jutsz oda — bizonyosan! Mert kegyelmet — odafönről az is nyerhet, ki a pokol küszöbéig már eljutott, de megtér. Itt — az ördögnek való hitért, mind meg kell kapd, mit ő ígért.

No hát akkor légy rajta, hogy megkapjam, mi engem illet! — szól a királyné, ha már a magad bőrét is tekinted. — Ne is fordulj arccal erre, amíg el nem lesz temelve — az a gyermek. Menj dolgozdra! S elindul a vén boszorka.

Kis fiú képében újra megjelenik a boszorkány.

Háza körül a törpékn-k gyanus nyomok vannak. — Valaki ott nem jóba jár: ez a jele annak. — Virágszedő lányka egyszer, szegény vándor másnap; — öreg koldus... kopognak, de zárt ajtót találnak. — Hófehérke megfogadta a törpék tanácsát; — rajtuk kívül mostanában mások meg ne lássák. — A boszorkány — mert hisz ő volt — a sok különféle — álarc alatt nem fért sehogy a lány közelébe. — Szívszakasztó sírást hall a kis lány pár nap múlva — egy délelőtt. Mi lehet az? Ablakhoz lapulva — kifelé néz. Egy kis fiút lát, csorog a vére. — Fejszékével a fa helyett a keze fejére — vágott. Erre fut szegényke, hogy a házat látja: — kösziklát is meglágyitná keserves sírása. — Segítségért rimáncodik, ha nem elfoly vére. — S hogy az ajtót zárva kapja, leül küszöbére. — Sírva kiált. Segíts rajtam, ha

van benned lélek, — mert ha nem, a vérem elfoly, s délben már nem élek.

Hófehérke lelke mindjárt segítségre hajlott. — De mivel megesküdt, hogy nem nyit senki-nek ajtót: — sírva tűnődik magában: mi lenne az útja, — hogy valahogy a gyermekeken segíteni tudna? — Jó dolog jut az eszébe s ki is kiált egybe: — Hallod-e te szegény fiú, a küszöbről menj le. — S eredj oda az ablakhoz, kinyitóm azt rögtön. — Kezed nyujtsd be a rács közt s én kimosom, bekötöm. — Úgy is történt. Jól kimosta, bekötötte szépen; — és mivel más vászon nem volt a keze ügyében: — az ingéről szakított pár szallagot a sebre. — Újra kérte a fiúcska: légy szíves, eressz be: — éhes vagyok! Falatot sem ettem tegnap óta! — Hófehérke erre saját ebédjét hozta — és kiadta az ablakon: edd meg s aztán szépen — menj el, fiam, hazafelé, valamék ösvényen.

Jótett helyébe jót várj! Mivel hálálja meg a kis fiú a Hamupipőke jószágát?

Indulóban van a gyermek; vállán kis tarisznya. — Egyszer csak ép kezével a tarisznyát kinyitva, — két csodaszép, kis almát vesz elé, s felkinálja — azokat Hófehérkének. — Úgy-e, szép a hála? — Szól a gyermek: „Édes Anyám tette a két almát, — tarisznyámba. Jól esnék, ha ezt most elfogadnád. — Annyi jóval voltál hozzám... Fogadd el most őket — hisz én százszor annyit kaptam jószágodban tőled.

Hófehérke köszönettel elveszi egyiket, — „maradjon csak te legényke a másik a tied. — Jó szivednek mutatója, hogy van benned hála.“ — Indulóban visszaszól az: „jó szívvel használja.“ — Megy szaporán a legényke, míg egy sirülőnek — két oldalán az erdőnek nagy fái

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A cinkék téli etetéséről.

Tíz éve mult, hogy a téli időszak kedves kis énekeseinek: a cinkéknek Dezső fiammal új etető helyet, valóságos terített asztalt, készítettünk. Az elgondolható, zord, falusi telekre és szegény kis madarak könnyebb és biztosabb etetésére tekintettel, a hálószoza ablaka külső falára erősített asztalkával. És pedig lécből két derékszögű háromszög alakú tartót, melynek befogója a falhoz símult s azt erősebb szeggel a falhoz szegeztük. A másik befogó vízszintesen állott, erre a körülkeretezett asztallapot, ezúttal a fiam gyermekkori tiroli játékanak az asztalát, mely 60—70 cm. hosszú és 25 cm. széles volt, fektettük. Lehet akármilyen lapító-deszkából előállítani, a széleit védőléccel ellátva, hogy a reáhintett mag a madárkák repdesése és szökdcéslése közben le ne hulljon. Macska nem veszélyeztet-

hette az etetőt, mert az ablak ezen az oldalon félemeleten volt. De rendes ablak alá is tehető, amelyik nem esik közel — teszem — tornácpárkányhoz, ahonnan könnyen reáugorhatna a cíca s amelyik kívülről a földszinttől legalább 150 cm. magasan van.

Reggel és délután hintettük ki az etetőasztalra a szobaablakon keresztül, — egész könnyedén — az etetésre való magvakat. Rendszeren napraforgó maggal kevert kendermagot. Néha tökmagot is, de ezt kettévágtuk, mert a kis jószágoknak nagy munkájába került a héj felbontása... Később, mikor az idő enyhülni kezdett, a napok is hosszabbodtak, hogy ne torkoskodjanak, lustálkodjanak és

több foglalkozást adjunk nekik, mert már igen elhíztak, egészben is adtuk a tökmagot.

Az első napokban tíz-tizenkét kis cinke jött az ételre, később mind több és több... A harmadik, negyedik napon már mintegy 65—70 kis madár tolongott az étel után. Nehány nap alatt már „személy szerint“ ismertük meg őket. Volt köztük vagy hat-nyolc széncinke és három apró, kékeszürke fejű, amelyeket mi „szürke barát“-nak nevezünk el, mert a fejükön levő halványkék tollsapka olyan volt, mint a barátok tonzurája... A többiek a rendes cinkék voltak s néhány vörösbegy közöttük.

A legelevenebbek voltak s egyben legtorkosabbak a széncinkék. Ezek egyszerre két-három magot vettek a pofazaeskójukba, aztán ágra szállva, szépen és ügyesen az ujjai és az ág közé erősítették, jól leszorították s rendre kikopácsolták a héjjából. A kis kékfejúek is élelmesekek és bátrak voltak. Nem nagyon félték a nagyobbaktól, amint egyszerre 4—6 szállott az asztalkára magot vinni. A rendes cinkék egyszerre csak egy szem magot vittek magukkal. Az ablakkal szemben három-öt méternyire volt egy fiatal diófa és több szilvafa. Rendszeren ezeken kopácsolták ki a héjből a magot és fogyasztották el. Mindenik madárnak megvolt a megszokott helye az ágakon... Minden maggal csaknem pont ugyanazon ágnak ugyanazon helyére szállottak. Rendszeren egy-egy könyöklőre... (Folytatjuk.)

Karácsonyi jelenet.

Irtá : Szakáll Istvánné.

JANCSI (szaval): Fényes égből mennyországba szálljatok le angyalok! — Zöldlevelű, aranydiós karácsonyfát hozzatok. — Karácsonyfát ragyogót, csörgő-börgő mogyorót, ezüstcsengős barikát, aranyzörű paripát. — Szálljatok, szálljatok! szálljatok le angyalok.

JULISKA (tapsol): Óh, be szép vers! Jancsi hol tanultad?

JANCSI: Az iskolában a tanítónénitől

JULISKA: Istenem, de szeretnék én is iskolába járni. Mondd, mit tanultatok még?

JANCSI: Sok szépet Julika. Azt is tanultuk, hogy máma miféle nap van. Te tudod-e?

JULISKA: Igen, máma kalácsütési nap van. Édes anyánk és a többi néni is sült kalácsot.

JANCSI: Oh, Te kis buksi! Aztán tudod-e, miért sültök kalácsot.

JULISKA: A kis Jézuskának süttük. Addig nem is kapunk belőle, amíg őt meg nem kínáljuk. Szegényke nagyon éhes lehet.

JANCSI: Ki mondta ezt neked Juliska?

JULISKA: Kata néni, mikor a kalácsokat szedte ki a kemencéből.

JANCSI: Nagyon tudatlan vagy Juliska, gyere ülj le ide (leülve) mellém, én majd mesélni fogok neked a mai napról. Mára karácsony szombatja van. Ezelőtt 1936 évvel született a kis Jézuska Bellehembben s az ő születésének öröme ünnepeljük karácsonyt. Ilyenkor az emberek sütnék-főznek és a templomba járnak. A Jézuska pedig örömeiben az angyalkáitól karácsonyfát küld a mennyországból a jó gyermekeknek, ... karácsonyfát ragyogót, zörgő-börgő mogyorót...

JULISKA: Istenem, be szép lehet a karácsonyfa! Ugy-e Jancsi nekünk is hoznak az angyalok?

JANCSI (szomorúan): Nekünk nem.

JULISKA: Miért nem?! Nem vagyunk jó gyermekek?

JANCSI: Az vagy Juliska. Én is az vagyok, azt mondta a tanítónéni, de azért az angyalok még se hoznak karácsonyfát nekünk, mert mi szegények vagyunk.

JULISKA: Ha édes apánk élne, úgy-e mi is gazdagok volnánk?

JANCSI: Az Juliska, gazdagok volnánk szeretetben és kenyérünk is volna bőven. Talán még karácsonyfát is kapnánk.

JULISKA: Hátha megkérnök szépen a Jézuskát? Vagy imádkoznánk a jó Istenhez? Édes anyánk azt mondja, hogy az Isten meghallgatja a kérésünket. Ő is kéri mindennap, hogy add meg Uram a mi kenyérünket és Ő megadja:

JANCSI: A tanítónéni is ezt mondja. Próbáljuk meg Juliska, imádkozzunk a jó Istenhez. Én is úgy szeretnék egy szép meséskönyvet és egy szép tolltartót...

JULISKA: Én egy karácsonyfát szeretnék és egy szép aranyhajú babát, olyant, amelyik alszik. Elringatnám, elaltatnám, megetetném (mutatja, amit tenne) ... még kalácsot is adnék neki...! Este ha lefekszünk, ágyacskámba venném és együtt aludnánk (nagyot ásít). Te Jancsi én olyan álmos vagyok.

JANCSI: Jer, előbb imádkozunk, aztán elalhatok. (Egymásmellé állnak és kezüket össze téve imádkoznak)

Édes jó Istenünk, arra kérünk Téged, hallgass meg s teljesítsd a mi kérésünket. — Küld el angyalkáid szép karácsonyfával, megrakva dióval, zörgő aprósággal. — Küldjél Juliskának aranyhajú babát, nekem meséskönyvet, füzetet, ceruzát — És egy tolltartó is olyan nagyon kéne, édes jó Istenem ne haragudj érte.

JANCSI (leül): No, most gyere és hajtsd fejed az ölembe. (Juliska leül és fejét a bátyja

ölebe hajtja, aki simogatja.) Álmodj szépeket! Álmodj angyalokkal! (nagyokat ásít). Fényes égből szálljatok le angyalok... szálljatok le angyalok... (egyre halkabban beszél s aztán ő is elalszik).

(Függöny mögött az énekkar éneklé Krisztus Urnk áldott születésén...)

(Ezalatt egy angyal jön be, kezében kis karácsonyfa, karján kis kosár, a kosárban a kívánt apróságot. A karácsonyfát leteszi a kis asztalra és mellé rakja a babát, meséskönyvet stb. Ének végeztével a gyermekekhez.)

Isten meghallgatta a Ti imádságotokat s elküldött, hogy teljesítem kívánságotokat. — Itt van a csillogó, fényes karácsonyfa, ráakva a jó stennek sok-sok ajándéka. — Van itt Juliskának aranyhajú baba, Jancsinak meséskönyv, füzet és ceruza. — No, meg tolltartó is mit olyan félve vártál, jól tetted, hogy kérésseddel Óhoz fordultál. — Mert, aki igazán, hittel imádkozik, arra a mi jó Istenünk soha sem haragszik.

(Az angyal lassan el, függöny le.)

Foga van az időnek, a juhász is subájába húzódik, úgy szemléli a tájat.

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: Kormos Jenő.

Miről olvastunk a fenti kis mesében? — A sasról és a fülemiléről olvastunk (abban). — Mit mondott a sas a fülemilének? — Azt mondta, hogy (ő) rakjon fészket az ő közelében. — Mi történt a sassal (a sasnak = *al la aglo*)? — A vihar földhözverte. — És az ő fészket is. — Kinek adott hálát a fülemile? — Istennek. — Vajjon (ő) el fogja-e hagyni azt a bokrot, amely őt megvédte? — Sohasem fogja elhagyni (azt).

(Az előző leckében közölt szavak alapján készítsétek el a magyar nyelvű szövegből az eszperantó fordítást és küldjétek be.)

KIS CSERKÉSZEK

(Befejező közlemény)

No de elég volt a játékból. Lássuk csak mi mindent tud egy farkaskölyök az igazi farkasokról. Azt, hogy merész, éber, óvatos a farkas, csak farkába tömörülve vadászik. Együtt dolgoznak a közös célért. Kölykeik vígak, vírgoncok. Szabadon élnek. Nagy költők, Petőfi Sándor is megénekelte a farkasokat és ezt a verset minden farkaskölyöknek tudnia kell, amelyet az Uj Cimborá mai számában meg is találhattok.

Ugy-e, szép volt? Hogy is van az új csatkiáltás: Hujjá hiii! — háromszor.

Most pedig megtanuljuk románul a törvényt. Mint jó honpolgárhoz illik, ezt tudnotok kell. Először is románul a farkaskölyök neve „Pui de șoim“. A törvények így hangzanak: I. Puiul de șoim este iubitor de invățătură și ascultă de sfaturile părinților și ale șefilor săi. — A farkaskölyök szeret tanulni és hallgat szülei és vezetői szavára.

II. Puiul de șoim duce o viață sănătoasă și se silște să facă în fiicare zi o faptă bună. — A farkaskölyök egészséges életet él és igyekszik mindennap egy jótettet véghezvinni.

A törvények komoly dolgok és abban különböztek többi társaitoktól, hogy igyekeztek a törvények szavai szerint élni. Hanem zendítsünk csak rá egy vidám cserkésznótára:

*Fel, fel cserkészpajtás; fel, fel cserkészpajtás
Fel a magas fára.*

*Ott repül egy szunnyog, ott repül egy
szunnyog,*

Jó lesz vacsorára.

A húsát megesszük, csontját szopogatjuk,

S ami, ami marad, ami, ami marad.

A szakácsnak adjuk.

A próba utolsó pontja egy cserkész ügyesség elkészítése. Ki tud szép dolgokat szinte semmiből csinálni? Láttam egy cserkészt, aki gyönyörű kopjafát faragott ki, egy másikat, aki dióhéjból egy egész néger falut varázsolt elő. Arra kell törekednetek, hogy szép ipari munkát készítsetek és az a legügyesebb, akinek az ipari munkája hasznos is. Pl. papírvágó fából, stb.

Jólvégzett munkánk után pedig hálát adunk Istennek a következőképen:

Hálát adunk Neked Uram az imént vett jókért. Erős a mi szándékunk, hogy igaz jótettek fakadjanak nyomunkban. Add szándékunkra áldásodat. Amen.

Legyetek kitartók!

ERNŐ BATYA.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Szegény öregek.

*Erdőben lakunk,
Öregek vagyunk.
Nincs senkink,
Egyedül vagyunk.
Nincs pénzünk,
Kenyerünk —
Éhen halunk.*

Adler Évike.

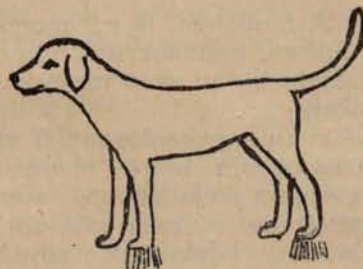
Bemutakozó.

Olvastam, hogy a többi kis Cimborák sorra bemutatkoznak. Valószínűleg a többi olvasók nem ismernek engem, azért én is bemutatkozom. Nevem: *Deutsch Lia*, IV. oszt. tan., a tg.-săcuesc-i állami iskolába járok, de magyarul is tudok írni és olvasni. Nyáron legjobban szeretek kertészkedni, télen pedig korcsolyázni. Nagyon vágyom egyszer Clujra menni, hogy az Új Cimborához is ellátogathassak. Mindig várom az Új Cimborát, mert sok szépet olvasok belőle.

Deutsch Lia, IV. o. t. Tg.-Săcuesc.

Játék is, rajz is.

A rajzokat tervezte: Bilkay Gizella tanítónő.

Gyarapodik az állatsereglet. Most itt van a kutya, azt is rajzoljátok le és ragasszátok be az állatseregletbe.

Szépvízi Szidi szörnyű szívvégzete.

Mondjad gyorsan!

Szépvízi Szidi szeszbe szűrt szörpöt szívott szájába szalmaszálon — s a szeszbeszűrt siruptól szegény Szidi szíve szorongván, szívébe szúrta szalmaszálát.

Földes Zoltántól.

DEZSŐ BÁCSI POSTÁJA

Dávid Gabriel'a. Levélének s a fényképnek nagyon megörvendtem. Most legalább előttem áll a mosolygóarcu tanítónő, aki 10—12 évvel ezelőtt legbuzgóbb levelezőim s a legkedvesebb leánykáim közé tartozott. Nagyon érdekel legközelebbi jövője! Ha ideje van, írjon mielőbb. Én is levélben válaszolok. Szívélyes üdvözlöt. — *Móráné Ósz Rózsa.* A csodadoktor jönni fog. A Hófehérke már nagyon közismert mese. Színdarabba átdolgozva sem számíthat közérdeklődésre. Kedves levele valóban meglepett. Jól esett, hogy a régi bizalommal keresett fel. Melegen üdvözölöm.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Schwáb Ferike, 6 éves. Kedves kicsi cimborám, minden örömd mellett is nagy volt a bánatod, hogy a bemutatkozásban rosszul írták a nyomdász bácsik a nevedet. Igenis te nem Schwáby, hanem Schwáb Ferike vagy és itt Clujon élsz, nem pedig Orăștien. No jöjj majd be, hogy személyesen is megismerhesselek. — *Balogh Évi, Ildikó és Kató.* A toborzó versenyen nyert jutalomkönyvet még csak most köszönitek meg. Az a fő, hogy megkaptátok. Évike most Tg.-Mureșen tanul, a Bethlen Kata internátusban. Jövőre ti is oda mentek. A nyári beszámolótokat még nem küldtétok el, pedig várom. — *Ambrus Margit IV. el. o. t.* Nagy dologban vagytok, készültök a „Zizi”-c. operett előadására. Nem kis munka, de ha a tanító bácsi vette a kezébe, bizonyára sikerülni is fog. Csak most írtál először nekem levelet, de én már ebből az egyből meg tudom mondani, hogy értelmes leányka vagy. Aztán ha a jó Isten megsegít bennünket, s a darabot jól megtanuljátok s alkalmas időben adjátok elő a darabot — akkor kimegyek az előadásra. — *Kovács Margit.* Örömmel olvasom leveléből, hogy kis vállalkozásával nem vallott szégyent, hogy ha lassan is, de fényképészeti műterme fejlődik, gyarapodik üzletfelekben. További siker és türelmet!! — *Szabó Dezső IV. el. o. t.* Hosszú leveledet nagy figyelemmel olvastam. Értelmesen, helyesen írsz kis cimborá. A rejtvényt a rovatvezető nézi majd át. Naptárt az idén nem ad ki az Új Cimborá. Bár Mercurea Ciucra erősen készültem, de amint látom már, az idén még sem tudok elmenni hozzátok a közbe jött akadályok miatt. Azonban, ha most nem, később csak megtartjuk a tervezett nagy rajzkiállítást. A bélyeget szorgalmasan gyűjtöd, — de rajzolni is szeretsz. — A játék és a rajz minden mintáját lerajzolod és kivágod. Szabad időben meg „költésre” is ráadod a fejed. Ime az alanti „költemény”, amit be is küldtél:

*Új Cimborának nincsen párja,
Minden gyermek alig várja
Mégis csak hat lei az ára.*

No írj máskor is Dezsőke! — *Debreczeni Éva, III. g. o. t.* Valóban már a régebbi Új Cimborák közé tartozol — s még csak most mutatkozol be. Bár a tanulni valók mindig lefoglalnak, mégis az Új Cimborának is szenteltél

egy kis időt. A rejtvényeket szorgalmasan fejtegeted, most egyet béd is küldtél. De a szerkesztői üzeneteket is nagy érdeklődéssel olvasgatsz. Mindig nehezen várod az új számot, hogy vajjon mi lesz benne új és érdekes? A toborzóba te is be akarsz állani. Állj csak be. Ha ügyes leszel, még megnyerheted akár a pár galambot, akár a nyuszit. Írj máskor is! — *Bartha Ilonka, VI. el. o. t.* Megnőttél leányka, mióta nem láttalak. Lám már a VI. osztályba léptél. A találós kép meséjét jól megfejtetted. Közlésre is kerül. — *Hercz Elli, IV. el. o. t.* Egy kicsit rég írtál az igaz — no, de én ezért nem haragszom. Amikor több időd lesz, gyakrabban fogsz írni. Igaz-e? Üdvözlöd a kis cimborákat — ime: átadom nekik. — *Hercz Ócsi, I. el. o. t.* No Ócsike, bekerülsz a pacalisták közé? Most még az Ella kezével írtál, de legközelebb már te magad. egyedül fogsz nekem írni. Ezt már igazán nehezen várom. De tudod Ócsi, hogy mi a legérdekesebb a leveledben? Hogy az, amit te írtál az Ella kezével, *szebben is van írva* és helyesírási hiba is kevesebb van benne. Ez már aztán kész rejtvény előttem. Hogy lehet ez? No majd írd meg. — *Mihály Barna.* No végre! A Mihály Barna barátunk levele is befutott. Már vártam. Szeretnél sorsolók közt résztvenni a megfejéssel. Ennek semmi akadálya nincs. Az aztán második eset, hogy a sorsolásnál a kalapból ki is huzzák-e a nevedet? Remélem ezentúl gyakrabban látom a leveledet a póstában. De nem csak a *tiédet, hanem a többi Tg.-Sácuesc-i kis cimborákét is.* — *Gálffy Gábor III. el. o. t.* Most már nemcsak mint rejtvényfejtő, de mint rejtvénytípuskészítő is bemutatkozol. S amint félszimmel láttam, jó is a rejtvényed. Kéred, hogy minél hamarabb közöljük le. Pedig a közmondás tudod mit mond? A türelem rozstát terem! Azért hát légy türellemmel kis góbé, aztán majd csak le jön a rejtvényed, ha nem is épp a mostani számban. — *Léderer Éva II. g. o. t.* Rejtvényfejtést küldtél meg, meg két versikét. Az „Anyuka szüleiésszépjára” c. vers jobb, mint a másik, látszik, hogy ezt szívből írtad. De az is látszik a versből, hogy jó kislány vagy és *édes anyádat nagyon szereted.* — *Papp Zoli III. g. o. t. és Mária II. el. o. t.* Új cimboráink vagytok. Szeretettel fopadunk magunk közé benneteket. A fénykép, amit küldtetek, jó, egész nagyszerűen meg lehet ismerni rajta Zolit is, meg téged is, kicsi Mária. Remélem, karácsonyra levelet is kapok tőletek? — *Koncz Rózsika VII. el. o. t.* A Horváth Sarolta tanítónéni iskolájába jársz, szépen, értelmesen írtál. Az ajándékoknak, amiket az Új Cimborától kaptatok, mikor a tanítónéni itt járt, nagyon örültetek. Most még csak te írtál, de legközelebb a többi iskolások is írni fognak. No, csak írjatok, én szívesen és örömmel olvasom leveleiteket. — *Tyma Maqda, Corund.* Láttam a postaszelvényről, hogy gondolál az Új Cimborára. Karácsonyra, remélem, hosszú levelet kapok tőled? — *Óry Imre és Huba, Arad.* Szeretnénk, ha az aradi toborzóban ti is résztvennétek. Már rég nem írtatok. Az előfizetéstek január 1-ig van rendben. — *Jakab Eszti, Șighișoara.* A kis szürke veréb csicseregte, hogy az Új Cimborát mindig nagyon várod. De én vagy hiszek a többi verébe, vagy nem. Épp azért írj csak egy szép bemutatkozó levelet, esetleg fényképet is küldhetsz. — *Unit. koll. ifjusági könyvtár.*

Cristúr. Az előfizetés beérkezett. Szeretnénk ifju barátainkról közelebbit is hallani, ki miben jeleskedik az idén? A régi lelkesedés él-e még a lelkek mélyén? — *Titkos Kálmán, Cean.* Nem hiába „titkos” a neved, de nem is sokat tudunk rólad. No, küldd el majd a bemutatkozó leveled.

Kis cimborák!

Aki szeret olvasni közületek, kérje anyagiáinak *F. László Marcella: Nótás Zsuzska* c. karácsonyi mesekönyvét, amelynek ára az új cimboráknak 45 Lei. Megrendelhető a kiadóhivatal útján.

KIADÓ BÁCSI POSTÁJA

Utóbbi hetekben következő előfizetések folytak be:

Odorheiu: Keszler Karcsi 100, Czitrom Ferike 50, Szilágyi Pityu 50, Voszka Rudi 100, Wenetsek Antal 100, Biró Mancsi 34, Guttmann Lili és Klára 100, Simó Edítke 100, Pap Zakor 100, Szabó Évike 100, Sándor Magdus 50, Róm. kath. főgimn. cserkészcsapata 17, Imreh Évike 50, Orbán Magda 100 Lei.

Mercurea-Ciuc: Alter Tibor 100, Bartha Géza 200, Elekés Évike 200, Potoczky Évike 100, Tódor Jánoska 100 Lei.

Csatt László (Sighet) 35, Jakab Imre (Tg.-Ocna) 100, Ferenczy Jándor 200, Krasznay Irén (Turda) 117 Lei.

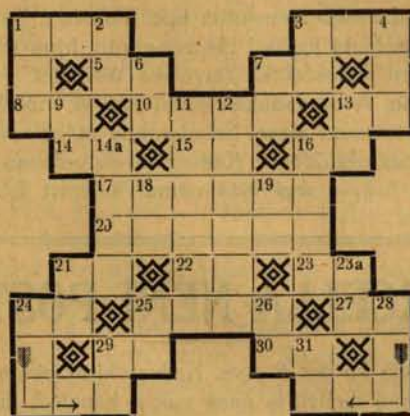
Satumare: Csáki Ica 35, Kovács Árpád 50, Hegedüs Évi 50, Kovács Margit 85, Friedmann Ági és Béla 20, Ressimann Baba 17, Kanizsai Jenő 50, Sós Sándor 17, Molnár Erzsébet 17, Harkai Ferenc 17, Molnár Miska és Sári 200, Gyene Pali 50, Blága István 17, Zoltán Márta 50, Gáspár Judit 50, Mózes Karcsi 50, Fodor Ilonka 43, Magyar Párt 1000, Loja Ida 43, Zamfirescu Elisabeta 50, Francia József 25, Hercz Ella 50, Bakos Mária 17, Gyügyei Zsiga és Karcsi 17, Kovács Ilonka és Sanyi 50, Reszler Kató 17, Krajcsovics Ica 17, Lórántffy Z. B. K. 85, Echtinger Lili 17, Braun Klári 50, Bódis Rózsi 17, Iczkovits Tibi 17, Kósa Gabi és Attila 43, Pontelli Ibi 50, Ferenczy Irén 100, Tóthfalussi Béci 17, Szabó Béluska 43, Kiss Dezső 17, Pobozy István 30, Károlyi István 25, Kiss Évi 50, Csata Ödön 85, Balogh Anti és Bözsi 17, Moldován Tibi 17, Privigyey Géza 17, Bartha Margit és Ica 50, Szathmáry József 50, Berky Ica 17, Grósz Bandi 50, Csiszár Laci 17, Klein Tibi 50, Reha Bertalan 17 Leit.

Cluj: Nagy Zsolt 100, Kun Lajos 17, Kerekes János 17, Fitori Zoltán 17, Posta Mária 17, Téglás József 17, Nagy Juliánna 17, Balogh Irén 17, Bartha Zoltán 17, Terebessi Rózsi 17, Fülöp Éva 17, Szekernyés Márton 50, Léderer Éva 50, Damó Lenke 90, Ulmann Feri 60, Bánffy Katinka 100, Radványi Józsi 100, Glasner Judit 20, Heintz Dezső 20 Leit.

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldte: Winkelmayr Margit, Cluj.

Vízszintes sorok: 1. Gazdasági eszköz. 3. Női név. 5. Igekötő. 7. De. 8. Étélizesítő. 10. Szamáca (ék h.) 13. Kétfős mássalhangzó. 14. Tiltó szó. 15. Rag. 16. Tagadószó. 17. Hangszer. 20. A függőleges 11 egyik költeménye. 21. Háziállat (ék h.) 22. A vas vegyjele. 23. A vadász teszi. 24. Olasz skálahang. 25. Visszaragadozó madár. 27. A magyar virágköltő monogramja. 29. Nemzet. 30. Sir.

Függőleges sorok: 1. Német fürdőváros. 2. Igekötő. 3. Mutató névmás. 4. Modern magyar költő. 6. Ek. 7. Mindent elsodor. 9. Fém. 11. Nagy magyar költő. 12. Dalol. 13. Személynév-más. 14a. Erdei görög tündér (ö = h). 16. Az első zsidó király. 18. Balzsam. 19. Fegyenc mássalhangzó. 21. Nagy a feje búsuljon a... 23a. Számnév. 24. Nagy zsidó király. 25. É-vel piros. 26. A laktanyák kapujában áll. 28. Ő vezette a zsidókat a Siriai pusztán. 29. Kor rövidítés. 31. Kötőszó.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes: 10, 17 és 20. Függőleges: 11, 12, 24 és 28.

Megfejtési határidő: 1937 január 5. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSŐ és SIMON SANDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.